

אֵילָן נָאָה - בדיקת וניעור הציצית' בקידוש לבנה במוצאי שבועות

מאת הרב ישראל נאה שליט"א אנטוורפן

הוספה לקונטרס 'אילן נאה' על שבועות תשע"ט

נוהגין לקדש את הלבנה במוצאי יו"ט של שבועות¹

בספרים הובאו כמה טעמים אודות "מנהג - 'ניעור' 'בדיקת' הציצית לאחר קידוש לבנה". אוסיף כאן טעם למנהג שנראה לי:

אנו מראים בזה, כי אנו מתחילים במוצ"ש, מיד לאחר קידוש לבנה, להתעסק במצווה. - מצוות ציצית - "השקולה כנגד כל מצוות שבתורה" – (נדרים כה). ובמוצאי"ט של חג השבועות לא כש"כ. וכעין מה שנתנו חז"ל (ברכות ט: במשנה) סימן לזמן קריאת שמע: "משיכיר בין תכלת ללבן". ובתוס' (שם) פירשו, שהכוונה לציצית. כלומר, מיד בבוקר אנו מתחילים להתעסק במצוות ציצית דווקא.

לפי"ז יוסבר גם המנהג לנער את הציצית אחר אמירת 'תשליך', והוא, להראות, כי אחר שהשלכנו את העוונות, אנו מתחילים מיד להתעסק במצווה. (דוגמת מוצאי יו"כ"פ שמתחילים מיד בעשיית הסוכה "כדי לצאת ממצווה אל מצווה" (שו"ע או"ח סי' תרכד סעיף ה)).

לאור האמור יש לשער, כי בעלי הקבלה תמכו יתדותם על מנהג 'בדיקת' הציצית, והוסיפו, דבזמן הבדיקה צריך גם לנער שולי כנפי הציצית. ואין כאן מחלוקת בין הקבלה לבין ההלכה.

1. עמ"ש בשו"ע או"ח (סי' תכו סעיף ב): "אין מברכין על הירח אלא במוצאי שבת" וכו'. העיר ביחכמת שלמה' (שם): "בחד"ת שלי (במאמר על חגה"ש שנת תק"צ) העליתי, דאף לאלו הסוברים שאין ממתנינים עד ז' מעלי"ע [עי' בכ"ז בס' 'עולת החדש' פי"ז] ומקדשין הלבנה קודם, מ"מ, בחג השבועות ראוי להמתין עד אחר יו"ט, כמו ביוהכ"פ וט' באב. והטעם, דראוי להמתין עד אחר מתן תורה, ונעשו המאורות שלנו בכח התורה, וגם אז נתחזקו המאורות שהיו תלויין בששי בסיון. וכן אמרו חז"ל (שבת פח.) "ארץ יראה ושקטה" (תהלים עו, ט) דתחילה 'יראה' ולבסוף 'שקטה'. ויאם לא בריתי וגו'. (ירמיה לג, כה) ולכך היו המאורות ברפיון עד ששי בסיון, אז נתחזקו ונתאמצו ונתחדשו. אז לכך נחשבו כנבראו מחדש. ולכך יש להמתין בקידוש לבנה עד אחר יו"ט". [נוסיף: ברש"י (בראשית א, לא. ועי' רש"י שבת פח. ד"ה מלמד): "ד"א יום הששי כולם תלויים ועומדים עד יום הששי הוא ששי בסיון (ס"א: שביום ו' בסיון שקבלו ישראל התורה נתחזקו כל יצירת בראשית ונחשב כאילו נברא העולם עתה וזהו יום הששי בה"א שאותו יום ו' בסיון) המוכן למתן תורה"].

גימטריאות:

א. "חג השבועות", בגימט': "ת"ת" = "תלמוד תורה".

ב. "חג השבועות זמן מתן תורתנו", בגימט': "אלפיים תמ"ח" - שנת קבלת התורה, ב' אלפים תמ"ח. [לענין חסר א', עי' רא"ש פסחים פ"י סי' מ].

ג. "סיון" - ראשי תיבות: "סיני, יום ו' נתינתה". ובמהופך: "נעשה ונשמע" יאמרו סגולים. [יוהייתם לי סגולה מכל העמים' (שמות יט, ה)].